

زمان پاسخ‌گویی: ۹۰ دقیقه

- ۱- تعیین کنید کدام عبارت درست و کدام نادرست است؟ (۵ / ۱ نمره) (هر مورد ۲۵ / ۰)
- الف) مفهوم «آب» به‌عنوان یکی از چیستی‌ها و مفهوم «وجود آب»، در خارج از ذهن دو امر جداگانه هستند و مغایرت دارند.
 ب) فیلسوفی را سراغ نداریم که به‌طور صریح با معنای اول اتفاق و نفی ضرورت میان علت و معلول، موافق باشد.
 ج) کانت به‌جای اثبات وجود خدا از طریق نظم یا برهان علیت و با وجوب و امکان، ضرورت وجود خدا را نفی کرد.
 د) فیلسوف کسی است که آیینی نداشته باشد و صرفاً با قواعد فلسفی عقیده‌ای را بپذیرد و یا از عقایدش دفاع کند.
 ه) از نظر هراکلیتوس «کلمه» و «سخن» ظهور و پرتو عقل متعالی و برتر می‌باشد و مقصود او این است که جهان و اشیا ظهور آن وجود و آن حقیقت متعالی و برتر هستند.
- و) از نظر فیلسوف مشائی، انسان به‌وسیله «حکمت» می‌تواند به جهانی عقلی مشابه جهان واقعی تبدیل شود و مستعد رسیدن به سعادت گردد.
- ۲- جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید. (۷۵ / ۱ نمره)
- الف) وجه مشترک موجودات ..... و وجه اختصاصی آن‌ها ..... است.
 ب) حالت ..... نسبت به وجود و عدم مانند ترازویی است که دو کفه آن در حالت تعادل قرار دارند و هیچ کفه‌ای بر دیگری ترجیحی ندارد.
 ج) رابطه علیت مانند رابطه دوستی نیست که در آن ابتدا وجود دو فرد فرض شود، بلکه رابطه‌ای ..... است.
 د) در مواردی که معلول، از مجموعه‌ای از عوامل پدید می‌آید، هریک از عوامل را ..... می‌نامند.
 ه) افلاطون شناسان می‌گویند صانع (دمیورژ) همان خداست اما در مرتبه .....
 و) فارابی علاوه بر قبول برهان‌های ارسطو، برهانی بر وجود خدا ارائه می‌کند که مبتنی بر محال بودن ..... علت‌هاست.
- ۳- گزینه مناسب را از داخل پرانتز انتخاب کنید: (۱ نمره)
- الف) موجودات عالم را می‌توان به (۱- واجب بالذات و ممکن بالذات ۲- واجب بالذات و واجب بالغير) تقسیم کرد.
 ب) کودک با (۱- استعداد عقلانی ۲- تربیت و تمرین عقلانی) توانایی استدلال و تفکر را به‌دست می‌آورد.
 ج) فیلسوفی که از فیلسوفان دیگر خواست از بت‌هایی که فلاسفه قدیم برای ما ساخته‌اند دست بردارند (۱- دکارت ۲- فرانسیس بیکن) بود.
 د) از نظر فلاسفه مسلمان، ایمانی که (۱- دارای پشتوانه عقلی ۲- از روی اخلاص) باشد، ارزشمند است.
 ۴- هریک از مطالب مرتبط با ستون اول را از ستون دوم انتخاب کنید. (یک مورد در ستون دوم اضافه است (۱ نمره)

ستون اول	ستون دوم
الف) لازمه اصل سنخیت میان علت و معلول	• ۱- دوره اول حاکمیت کلیسا
ب) علت از بین رفتن جانوران از نظر زیست‌شناسان	• ۲- عقل اول
ج) عامل فیض‌رسانی به عقل انسان	• ۳- نظم و قانونمندی
د) عقل را امری شیطانی و عامل تضعیف ایمان دانستن	• ۴- عقل فعال
	• ۵- عدم سازگاری با محیط

■ به سؤال‌های زیر پاسخ کوتاه بدهید:

- ۵- چرا حمل مفهوم «حیوان ناطق» بر انسان به دلیل نیاز ندارد؟ (۵ / ۰ نمره)
- ۶- در قضایای زیر رابطه موضوع و محمول را از حیث وجوب، امکان و امتناع مشخص کنید. (۵ / ۰ نمره)
- الف) دیو سفید، موجود است.
 ب) ممتنع‌الوجود بالذات، موجود است.
- ۷- تداعی علیت از نظر هیوم چگونه حالتی است و ناشی از چیست؟ (۵ / ۰ نمره)
- ۸- اگر بگوییم که «بدون وجود ابر و بدون هیچ علتی، خودبه‌خود باران می‌بارد»، معنای چندم اتفاق را پذیرفته‌ایم؟ (۲۵ / ۰ نمره)
- ۹- «برهان درجات کمال» در اثبات وجود خدا از کدام فیلسوف است و چه چیزی را ثابت می‌کند؟ (۵ / ۰ نمره)
- ۱۰- بحران معناداری زندگی، سبب ظهور چه فیلسوفانی در قرن بیستم و بیست‌ویکم شد؟ (۵ / ۰ نمره)
- ۱۱- فلاسفه مسلمان، «وجود خدا و تأثیر آن در حیات معنوی انسان» را به چه چیزی تشبیه کرده‌اند؟ (۵ / ۰ نمره)
- ۱۲- از نظر ارسطو «قوانین مؤثر در تأمین عدالت اجتماعی و اقتصادی» به کدام فعالیت عقل و کدام‌یک از انواع دانش مربوط می‌شود؟ (۵ / ۰ نمره)
- ۱۳- تفاوت عمده دوره معاصر فلسفه در جهان اسلام، با دوره‌های گذشته در چیست؟ (۲۵ / ۰ نمره)

■ به سؤال‌های زیر پاسخ کامل بدهید:

- ۱۴- دیدگاه «فیلسوفان مسلمان» و دیدگاه «دکارت» پیرامون منشأ درک علیت را صرفاً در موردی که با هم تفاوت دارند، توضیح دهید. (۱ نمره)
- ۱۵- پیام اصلی «ابن‌سینا» و پیروان او درباره موجودات جهان چه بود؟ (۷۵/۰ نمره)
- ۱۶- از نظر «اوگوست کنت» اشکال کاربرد عقل در فلسفه چیست و عقل چگونه به علم و شناخت واقعیت می‌رسد؟ این روش را می‌توان طریق چه علمی دانست؟ (۱ نمره)
- ۱۷- چرا نمی‌توان با فلسفه، به این سبب که از یونان وارد جهان اسلام شده است، مخالفت کرد؟ (دو دلیل را ذکر کنید) (۱ نمره)
- ۱۸- از مراحل رشد عقلی، «عقل بالمستفاد» را با مثالی توضیح دهید. (۱ نمره)
- ۱۹- طبق نظر فارابی، «مدینه فاضله» به چه چیزی تشبیه شده و بر اساس این تشبیه، چگونه است؟ او از این تمثیل چه نتایجی درباره اعضای آن مدینه می‌گیرد؟ (۱ نمره)
- ۲۰- با توجه به اینکه ابن‌سینا این جهان را بهترین نظام ممکن می‌داند، وجود شر و بدی در طبیعت را چگونه تبیین می‌کند و چه نگاهی را برای این تبیین مناسب نمی‌داند؟ با مثال شرح دهید. (۱ نمره)
- ۲۱- آیا حکمت اشراق از فلسفه خارج و وارد عرفان شده یا همچنان فلسفه باقی مانده است؟ چرا؟ ارتباط آن با عرفان را شرح دهید. (۱ نمره)
- ۲۲- سفر چهارم عرفا، «سفر درخلق و با حق» را توضیح داده و بنویسید با کدام مباحث فلسفی کتاب اسفار تناظر دارد؟ (۱ نمره)
- ۲۳- در دستگاه فلسفی ملاصدرا کثرت مشهود در عالم با کدام اصل و با چه توضیحی تبیین می‌شود؟ (۱ نمره)
- ۲۴- ساختار و نظام فکری هر فرد را می‌توان به چه چیزی تشبیه کرد؟ اجزای این تشبیه را توضیح دهید. (۱ نمره)